

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

31

Hely

Szerző:

J. N.

Cím:

Kilencedik nagyváros Európában

Budapest — számokban — Férfiak, nők — A tanulás — Családok, gyermekek

Elkészült a népszámlálás Budapest-kötete

"1962"

Hely

szám

Esti Hírlap

1962. febr. 14.

A piros vászonkötésben megjelent könyv ötszázegynéhány oldalon mutatja be a főváros lakosainak életét számokban. A Központi Statisztikai Hivatal adta ki a táblázatokban, grafikonokban bővelkedő olvasmányt. Az 1960. évi népszámlálás most elkészült „Budapest” című kötetét tartjuk kezünkben.

1 804 606 lakos

Igy kezdődik: „A főváros népességének száma 1960. január 1-én 1 804 606 fő volt, az ország összlakosságának 18 százaléka; területe 526 négyzetkilométer, népsűrűsége 3434 fő négyzetkilométerenként. Budapest az európai nagyvárosok között — népességszáma alapján — a 9. helyet foglalja el.

A második világháború következményeként 1941 és 1949 között 122 500 emberrel csökkent a lakók száma, viszont a múlt 11 év alatt 214 000-rel szaporodott. De csak 40 százalék a természetes szaporodás — 60 százalékban a vidékről jöttek, bevándorlók járultak hozzá ehhez — a tekintélyes számhoz. Budapesten 1930-ig tíz, 1950-ig tizennégy, azóta huszonkét kerület van. Hol laknak a legtöbben? A VIII. kerületben: 142 137-en. Az I., az V., a IX. kerület népességének száma az utóbbi ötven évben csak kismértékben változott. A falusias, külső kerületekben a lakosságnak csupán 5 százaléka él. 111 külterületi település is tartozik a főváros-hoz, itt viszont az összlakosságnak mindössze 1 százaléka él.

Ezer férfire 1162 nő

Milyen a férfiak és a nők aránya? 834 600 a férfi, 970 000 a nő, vagyis: minden 1000 férfira 1162 nő jut, jóval több, mint amilyen az országos átlag. A „nőtöbblet” a két világháború okozta.

Az öregkorúak aránya jóval magasabb, de kevesebb a gyermek, mint az országos átlag. Legfiatalabb a X., a XXI., a XXII. kerület, ahol a népességnek több mint hatvan százaléka 40 éven aluli. Többen mennek férjhez, kevesebb a hajadon, de többen is válnak el: 1949-hez viszonyítva 72 százalékkal többen.

A tanulás! Az ország főiskolai oklevelet szerzett népességének több mint fele budapesti lakos, ezek 26 százaléka mérnök, 22 százaléka tanár. A férfiak 16, a nők 14 százaléka anyanyelvén kívül más nyelven is beszél, minden kilencedik ember tud németül. Érdekes, hogy amíg 2144 férfi egyetemi tanár, docens, adjunktus él és dolgozik a fővárosban, addig csupán 395 a férfitanító. Az orvosok száma 6596, a művészeké — író, rendező stb. — 1338.

Dolgozók, nyugdíjasok

1960. január elsején Budapest népességének 65 százaléka volt kereső, jóval több, mint az országban átlagosan. Az előző, 1949-es népszámláláskor még 55 százalék volt ez az arány. A főváros csaknem minden kerületében a nőknek több mint fele kereső. Az építőiparban 1949-hez viszonyítva több mint két és félszeresére, hetvenezerre emelkedett a keresők száma. Megkétszereződött a nyugdíjasok száma is, 160 ezer nyugdíjas él Budapesten. A tudomány, a tanulás térhódítására jellemző számsor: amíg 1910-ben 19, 1949-ben 39, addig 1960-ban már 49 szellemi dolgozó jutott minden 100 fizikai munkásra. A főváros keresőinek 94 százaléka a szocialista szektorhoz, 6 százaléka a magánszektorhoz tartozott. A mezőgazdasági keresők a fővárosban is a legidősebbek; idősek még a szolgáltatás és a kereskedelem dolgozói is. Amíg 11 év alatt meghétszereződött a marósok száma, addig változatlan az órássoké, s valamivel kevesebb az asztalos, a kovács és a cipész.

Munkahelyek

Budapest minden kerületéből minden más kerületébe járnak dolgozni. Legtöbben — 13 ezren — az V. kerületből,

legkevesebben — ezren — a XVII-ből. Az ipari jellegűekben, valamint az V-ben, ahol az államigazgatási és egyéb központi szervek vannak, a munkahelyek száma lényegesen meghaladja a keresőkét. Legkevesebb a munkahelyek száma a XVII. kerületben.

A fővárosban 689 050 család, illetve családtöredék van. Min-

den harmadik család gyermek nélkül él. Száz családra kerekken száz gyermek jut. Az átlagos családnagyság legkisebb a VII. és a VI. kerületben, legnagyobb a XVII. és a XXII-ben. Figyelmet kivül hagyva a nyugdíjasokat, a legkevesebb gyermek az önálló családjában található.

K. N.